

การวิจัยเรื่อง “การประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงปลาอุกในบ่อพลาสติก จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative research) มีวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงปลาอุกในบ่อพลาสติก เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯพื้นที่วิจัย 3 อำเภอ จังหวัดลำพูน เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯทั้งหมด 200 ราย กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแยกตามพื้นที่อำเภอได้แก่อำเภอป่าซาง กิ่งอำเภอเวียงหนองล่องและพื้นที่อำเภอบ้านโฮ่งรวมทั้งสิ้น 133 ราย การประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงปลาอุกในบ่อพลาสติก จังหวัดลำพูนได้ทำการวิเคราะห์จำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามหลักการประเมินโครงการในรูปแบบการประเมินผลแบบซิปป์(CIPP) โดยผลการศึกษาค้นพบว่า

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผ่านการประเมินด้านผลผลิตเฉลี่ยต่อบ่อ 40 กิโลกรัม เมื่อเทียบกับผลผลิตที่ทางการกำหนดไว้ 30-50 กิโลกรัมต่อบ่อ ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 45 บาทต่อบ่อ เมื่อเทียบกับต้นทุนที่ทางการกำหนดไว้ 40-50 บาทต่อบ่อ

ราคาจำหน่ายผลผลิต 35 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับราคาที่ทางการกำหนดไว้ 35-40 บาทต่อกิโลกรัม และรายได้จากการเลี้ยงเฉลี่ย 1,400 บาทต่อบ่อ เมื่อเทียบกับรายได้ที่ทางการกำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 900- 1500 บาทต่อบ่อ

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายอายุเฉลี่ย 44.54 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.1 คน มีความคิดเห็นด้วยในระดับมากต่อการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงปลาอุกในบ่อพลาสติก เกี่ยวกับการสนับสนุนที่ได้จากเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ หรืออบรม การแปรรูปอาหารที่ทำจากปลาอุกเช่น ปลาอุกแห้ง ประคูกฟู เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้เลี้ยง มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และการเลี้ยงปลาอุกในบ่อพลาสติกหากเจ้าหน้าที่โครงการติดต่อผู้รับซื้อและมีการประกันราคาจะทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจในการเลี้ยง มากขึ้นมีความคิดเห็น เห็นด้วยในระดับด้วยมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43

ปัญหาที่ประสบจากการดำเนินงานร่วมโครงการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงปลาอุกในบ่อพลาสติก ด้านการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางตัวสนิทสนมเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมประมงมีปัญหาในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 และปัญหาที่ประสบจากการดำเนินงานร่วมโครงการด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกับชุมชนพบว่ามีปัญหาในระดับปานกลางในเรื่องการระดมความคิดจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ การระดมทุนจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์และการขยายกลุ่มสมาชิก ไปสู่ชุมชนอื่นๆ ส่วนเรื่องของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมชุมชนและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของสมาชิกมีปัญหาในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยสำนักงานประมงจังหวัดควรจัดฝึกอบรมและมีการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เลี้ยงแต่ละจุดอย่างน้อยปีละ 2-3 ครั้ง เพื่อที่จะได้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน

The research entitled "Evaluation of Extension and Development of Catfish in Plastic lining Pond Occupation Project, Lamphun Province." is a quantitative research aiming at investigating opinions of farmers towards the extension and development of occupation project regarding fish culture. The subjects of this study were 200 farmers who participated in the project in 3 districts of Lamphun: Pa Sang District, Wieng Nong Long District, and Ban Hong District. To collect data, Simple Random Sampling is applied, and the data sampling is done in each district separately. There were a total of 133 farmers come out as a result of data sampling.

The study results showed that most farmers were male with an average age of 44.54 years. Most of them were primary school graduate, and their average family members were 4.1 persons.

The project evaluation revealed that all farmers gained the average produce at 60 kilograms per pond which made them passed the standard assigned by the government (40-50 kilograms per pond). Their production cost per pond was 300 baht; this amount was less than that estimated by the government (400-500 baht per pond). The selling price of the produce was 35 baht per kilograms. It was the minimum price set by the government (35-40 baht per kilograms). They gained 14.00 baht per pond which was higher than that set by the government (not less than 900-1,500 baht per pond).

For their opinions towards the project, most farmers strongly agreed with the project of catfish culture in plastic ponds. They also strongly agreed with the idea that officers introduced and trained them to process the fresh catfish into preservation food, e.g. dried catfish, puffed catfish, fermented catfish, etc. the mean for the above issues was 4.55. They showed their agreement on the idea that officers help them to contact the buyers, and provide a guaranteed price with the mean of 4.43.

For problems of the project operation, there were only a few problems regarding the friendliness of the officers. They showed the mean of 1.51. There were average problems regarding the brainstorming for forming a cooperative, fundraising, and expanding a cooperative to other area. There were also only a few problems concerning participation and incorporation of the members.

The study suggested that the Provincial Fisheries Office should arrange seminars for farmers at least 2-3 events per year, so they can exchange their knowledge and experiences.